

โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อการขับเคลื่อนการ
ปฏิบัติงานตามแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม และยุทธศาสตร์
สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ทิศทางของรัฐบาลและแนวทางการทำงาน/การตั้งงบประมาณ

วันที่ ๖ - ๘ กันยายน ๒๕๖๐
ณ โรงแรม เดอะ ไฮน์ รีสอร์ท จังหวัดปทุมธานี

โดย ว่าที่ร.ต. สมพูนทรัพย์ กล้าวิกรณ์
เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๑. ทิศทางของรัฐบาล(ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นต้นมา จนถึงอย่างน้อยที่สุด สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒)

- การกระจายอำนาจจากส่วนกลาง สู่ภูมิภาค/ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น
- ใช้ระบบงบประมาณคู่ขนาน ระหว่างการขอตั้งงบประมาณ โดยหน่วยงานส่วนกลาง (เหมือนในอดีตที่ผ่านมา) ควบคู่กับ การขอตั้งงบประมาณ โดยจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค
- เน้นการทำงานแบบบูรณาการ (แนวทางประชารัฐ) และการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ (ตามยุทธศาสตร์/นโยบายรัฐบาล)
- จัดแบ่งหน่วยงานของรัฐ ตามบทบาทภารกิจเป็น ๓ กลุ่ม
 - กลุ่มภารกิจงานพื้นฐาน
 - กลุ่มภารกิจงานเชิงบูรณาการ
 - กลุ่มภารกิจงานเชิงยุทธศาสตร์

๑. ทิศทางของรัฐบาล(ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เป็นต้นมา จนถึงอย่างน้อยที่สุด ลีนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒)

- แต่ละหน่วยงาน จะต้องตั้งงบประมาณตามบทบาทภารกิจของตน และให้มีความสอดคล้องกับ
 - ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙)
 - แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔)
 - นโยบายรัฐบาล
 - แผนแม่บทต่างๆ
- ใช้ผลงาน/ผลการใช้จ่ายงบประมาณในรอบปีที่ผ่านมา และช่วง ๖-๘ เดือนแรก ของปีงบประมาณปัจจุบัน เป็นหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับแต่ละหน่วยงาน

๒. สถานภาพของสภาเกษตรกรแห่งชาติในปัจจุบัน

➤ สภาเกษตรกรแห่งชาติ ต้องตั้งงบประมาณ ผ่าน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อให้เกิดข้อจำกัดในการขอตั้งงบประมาณของสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นอย่างมาก

๒.๑. ด้วยบทบาทภารกิจทั้งของสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต่างถูกจัดเป็นหน่วยงานในกลุ่มภารกิจงานพื้นฐาน ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายจะจัดสรรงบประมาณให้เท่าเดิม หรือลดลง

๒.๒. การเป็นเสมือนกองๆ หนึ่ง ในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำให้การขอตั้งงบประมาณของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ถูกจำกัดด้วยบทบาทภารกิจ และวงเงินงบประมาณที่จะได้รับ ไม่สามารถขอตั้งงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน/โครงการต่างๆ

๒. สถานภาพของสภาเกษตรกรแห่งชาติในปัจจุบัน

๒.๓. สภาเกษตรกรแห่งชาติ ไม่ได้รับโอกาสในการชี้แจง และปรับปรุงคำขอตั้งงบประมาณด้วยตนเอง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเป็นผู้รวบรวมคำขอตั้งงบประมาณของทุกหน่วยงานในสังกัด พิจารณาหารือ กำหนดกรอบวงเงินคำขอของงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน และสรุปรวมเป็นวงเงินคำขอของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยื่นต่อสำนักงานงบประมาณ และชี้แจง หารือ ปรับปรุงยอดวงเงินงบประมาณ กับสำนักงานงบประมาณ จนกระทั่งได้ข้อยุติ ก่อนที่สำนักงานงบประมาณจะเสนอกรม. พิจารณาอนุมัติวงเงินงบประมาณเบื้องต้น และเสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาอนุมัติในขั้นสุดท้าย

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

สภาเกษตรกรแห่งชาติ จะมีโอกาสได้รับการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

แนวทางแก้ปัญหาอุปสรรค

➤ ระยะสั้น

- จัดทำคำขอตั้งงบประมาณให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด
- ชี้แจง ทำความเข้าใจ กับผู้เกี่ยวข้อง ของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ไปบูรณาการของงบประมาณจากหน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

➤ ระยะยาว

- การขอกลับไปอยู่ในสถานภาพเดิม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ของงบประมาณผ่านสำนักนายกรัฐมนตรี

- การแก้ พรบ.สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อสามารถตั้งงบประมาณได้เอง ในมาตรา ๒๐

๓. แนวทางการตั้งงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๖๒

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด มีความจำเป็นต้องดำเนินการขอตั้งงบประมาณในระบบคู่ขนาน คือ

๓.๑. รวบรวมคำขอตั้งงบประมาณจากสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ทั่วประเทศ และหน่วยงานในส่วนกลาง

๓.๒. จัดทำเป็นคำขอตั้งงบประมาณ

๓.๓. เสนอตั้งงบประมาณตามแนวทางดำเนินการในแบบเดิม

มีแนวโน้มจะได้รับงบประมาณเพียงเพื่อเป็นเงินเดือนค่าจ้าง รายจ่ายประจำของสำนักงาน และค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ/สภาเกษตรกรจังหวัด คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เท่านั้น

๓. แนวทางการตั้งงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๓.๔. งบประมาณในการขับเคลื่อนการทำงานในพื้นที่ จะต้องจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณ และอื่นๆ จากหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ อาทิ

- กรม และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
- จังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค
- อบต./อบจ.
- ฯลฯ

มาตรการรองรับ

- การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ/สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ในด้านการจัดทำแผนงาน/โครงการ
- การเสริมสร้างความร่วมมือและสัมพันธภาพที่ดีกับหน่วยงาน องค์กรต่างๆ

๔. แนวทางการทำงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และปีต่อๆ ไป

๔.๑ หลักยึดที่สำคัญ

๔.๑.๑. ขอให้รื้อมนำ หลักการทรงงาน ในองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ที่ว่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

๔.๑.๒. กลไกที่เป็นหัวใจในการทำงานอยู่ในพื้นที่ (หมู่บ้าน/ตำบล) ซึ่งได้มีการขึ้นทะเบียนกลุ่ม/องค์กรเกษตรไว้ มีการตั้งผู้ประกอบการรายสาขาตำบล ต้องพัฒนาต่อยอด และใช้ให้เกิดประโยชน์

๔.๑.๓. สภาเกษตรกรแห่งชาติ/สภาเกษตรกรจังหวัด มีบทบาทภารกิจที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

- การให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาของเกษตรกร และภาคเกษตรกรรม

- การประสานงาน บูรณาการภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่อยู่ในภายใน ประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนจนถึงองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนา แก้ปัญหาของเกษตรกร และภาคเกษตรกรรม

๔. แนวทางการทำงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และปีต่อๆ ไป

- การสนับสนุนการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

- การจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

๔.๑.๔. “การส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรในหมู่บ้าน/ตำบลต่างๆ ริเริ่มรวมกลุ่ม ร่วมคิดวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่ตนประสบ และคิดหาแนวทางแก้ปัญหาอุปสรรคดังกล่าว รวมทั้งลงมือขับเคลื่อนการพัฒนา แก้ปัญหาของตน ด้วยตนเอง” เป็นบทบาทภารกิจพื้นฐานที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด สมควรจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการดำเนินการดังกล่าวขึ้นในทุกหมู่บ้าน/ตำบล ซึ่งก็คือ “การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล” นั่นเอง

๔.๑.๕. สร้างการเชื่อมโยง ต่อเนื่อง ระหว่างงาน/โครงการต่างๆ ในแต่ละปี และกับงาน/โครงการในปีที่ผ่านมา มา (ดูแผนภาพการสร้างการเชื่อมโยงในการทำงาน)

๔. แนวทางการทำงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และปีต่อๆ ไป

๔.๒ งาน/โครงการสำคัญ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๔.๒.๑ แผนงาน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร จะประกอบด้วยโครงการที่สำคัญๆ ได้แก่

(๑) โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

แนวทางดำเนินการ

- เป้าหมาย ๑ อำเภอ ๑ ตำบล
- โดยจะต้องวางแผนกำหนดรายชื่อตำบลเป้าหมายตั้งแต่ต้นปี เพื่อสามารถบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย ทั้งในด้านการวางแผน งบประมาณ และการทำงาน

-

๔. แนวทางการทำงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และปีต่อๆ ไป

(๒) โครงการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลด้านต่างๆ อาทิ

- ด้านการแก้ปัญหาราคาสินค้าไม่มีเสถียรภาพ เช่น การพัฒนาเป็น SME เกษตร
- ด้านการลดต้นทุนการผลิต/การเพิ่มคุณภาพความปลอดภัยผลผลิต/การเพิ่มความหลากหลายของผลผลิตและผลิตภัณฑ์
- ด้านการแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร
- ด้านการแก้ปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ด้านการแก้ปัญหาที่ดินทำกิน
- ด้าน.....

(๓) งานการพัฒนาฐานข้อมูล เช่น การพัฒนาศูนย์ข้อมูลชุมชน

๔. แนวทางการทำงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และปีต่อไป

๔.๒.๒ แผนงาน ประสานงานการพัฒนาและแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกร แบบบูรณาการ

(๑) งานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการเกษตร

(๒) งานบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการ
ศึกษาวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการเกษตร สู่เกษตรกร

(๓).....

